

BESZÁMOLÓ

Egyedi dokumentumok restaurálására, állományvédelmi munkáinak támogatására

Altéma kódszáma: 3511

AZ NYME Központi Könyvtára megbízásából az alábbi munkát végeztük el:

A könyvtári gyűjtemény 1 db muzeális kötetének restaurálása, mely jelen állapotában kutathatóvá vált.

Sopron

2013

RESTAURÁLÁSI TERV

A mű szerzője és címe: *UNGRISCHE PERG UNDT WALDT ORDNUNG* (kolligátum)
A kiadás helye és ideje: 1649.

Állapotleírás:

A kolligátum egészpergamen kötése gerincnél sérült, nyílásában teljes hosszában végigrepedt. A táblákat borító pergamen állapota megfelelő, a kötet többszöri átkötése/rákötése megvédte azt. A könyvtár egységes egészpapírkötését ragasztották rá, melyet már korábban eltávolítottak róla, ennek maradványai az előzék alól és a beütésekben látszódnak. A nyílásban a pergamen száraz, törékeny.

A kötet 4 pergamenszalagra van fűzve, melyből az egyik elszakadt. Az oromszegők pergamenszalagjai megvannak, azonban oromszegő nem lett rávarrva, csupán a pergamenszalagok a sapka alá dolgozva. Az első ívekben a fűzés kissé laza, néhány lap kijár, melyek széle gyűrött, kissé szakadozott.

A kolligátum több művet foglal magába, az első kézzel számozott mű 20. oldaláig fejnél erős beázás okozta csúnya vízfolt látható, a kötetben a többi lapon ez nem jelentkezik.

Restaurálási terv:

- ❖ Fotódokumentáció készítése.
- ❖ A kolligátum kollacionálása.
- ❖ A kötet száraztisztítása.
- ❖ Az előzések leemelése a táblákról.
- ❖ Könyvtári pecsétek oldódás próbája, esetleges fixálása.
- ❖ Az első és utolsó ívek száraz és nedves tisztítása.
- ❖ A hiányok kiegészítése papíröntéssel.
- ❖ A könyvtest lapjainak simítása préssel.
- ❖ A megtisztított ívek felfűzése az eredeti fűzéssel megegyező módon.
- ❖ A könyvtest formájának kialakítása, a gerinc leenyvezése.
- ❖ A betáblázás után új pergamengerinc kialakítása.
- ❖ A gerincet borító, régi pergamen visszarakasztása az új gerincre.
- ❖ A restaurált kötet további tárolásához savmentes tok készítése.

A könyv restaurálására tervezett munkaidő:

52 óra

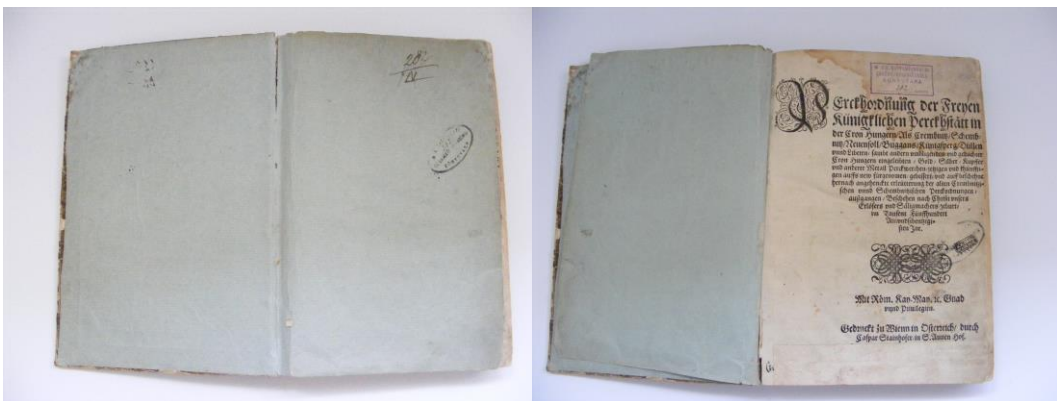
ELVÉGZETT MUNKA

- ❖ Fotódokumentáció készítése
- ❖ A kolligátum kollacionálása
- ❖ A kötet száraztisztítása Wishab szivaccsal és radírral
- ❖ Az előzékek leemelése a táblákról
Az első táblán talált korabeli kézirat megtisztítása, scannelése. A fellelt kézirat előzéklap a korábban történt átkötéstől erősen sérült volt, leoldása nem volt indokolt, archiválása digitálisan és nyomtatva is megtörtént
- ❖ Könyvtári pecsétek oldódás próbája után megállapítható volt, hogy azok nem oldódnak
- ❖ Az első és utolsó ívek száraz és nedves tisztítása
Az első oldal alján korábbi ráragasztott papírlap alatt egy korabeli tulajdonosi bejegyzést találtam, amit nem takartam vissza a leválasztott lappal
- ❖ A hiányok kiegészítése papíröntéssel történt
- ❖ A könyvtest lapjainak simítása préssel
Főleg az első két ívnél jelentkező „hurka” alakú gyűrődés megszüntetése volt a cél
- ❖ A leválasztáskor olyan mértékben sérült a XIX. századi átkötéskor belekerült, rossz állapotú előzék, hogy az előzékek korhű papírral történő, egységes pótlása mellett döntöttem. Inkább a későbbi pótolta előzékkel áldoztam fel az eredeti kézirat bejegyzések helyett
- ❖ A megtisztított ívek felfűzése az eredeti fűzéssel megegyező módon történt
- ❖ Megtörtént az első és hátsó tábla száraztisztítása és a XIX. századi átkötés nyomainak eltávolítása
- ❖ A könyvtest formájának kialakítása, a gerinc leenyvezése
- ❖ A betáblázás után új pergamengerinc kialakítása a borítóhoz alkalmazkodó színben
- ❖ A gerincet borító, régi pergamen visszarakasztása az új gerincre
- ❖ A restaurált kötet további tárolásához savmentes tok készítése

FOTÓDOKUMENTÁCIÓ

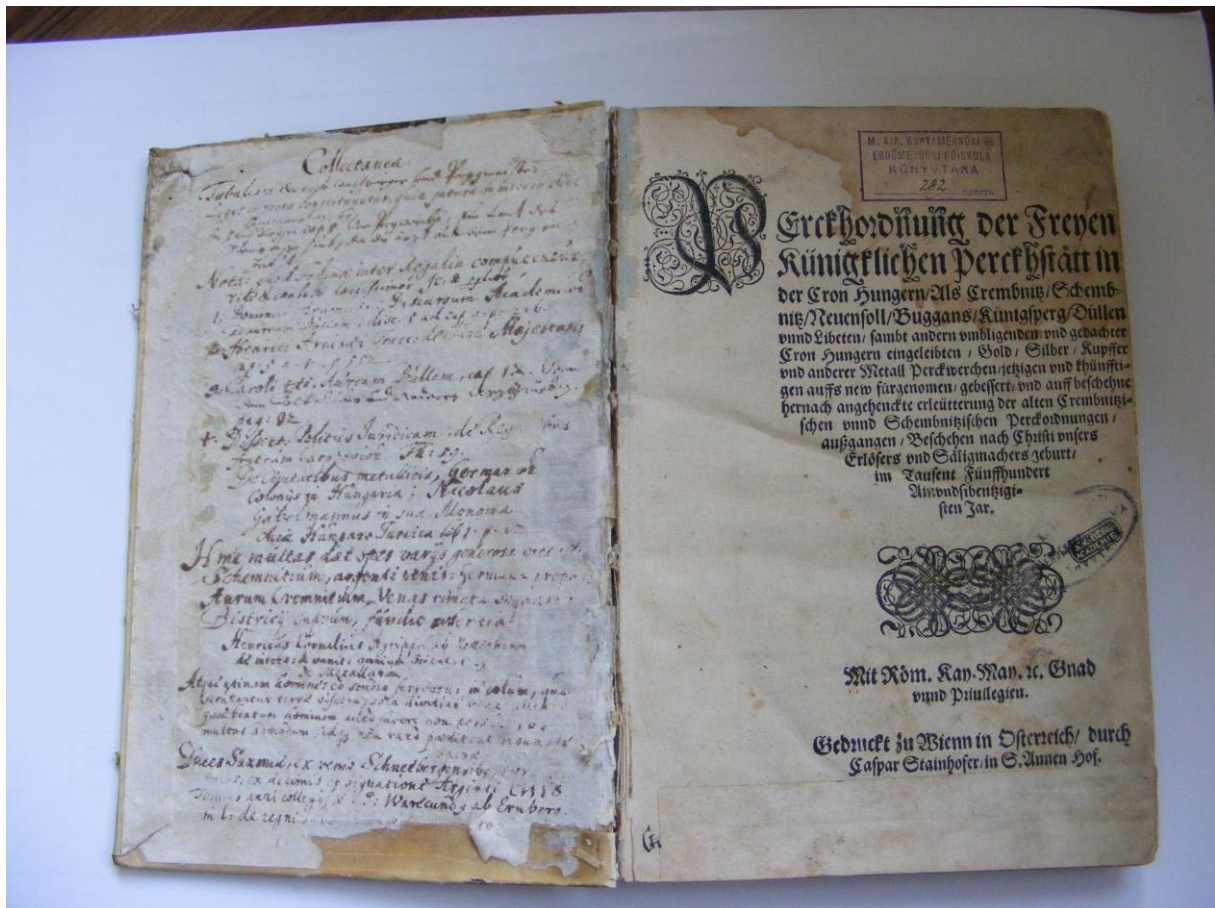
A levált gerinc és a hiányzó szalag helye

Nyílásban szakadt, XIX. században pótolat előzők és a beázástól foltos címlap

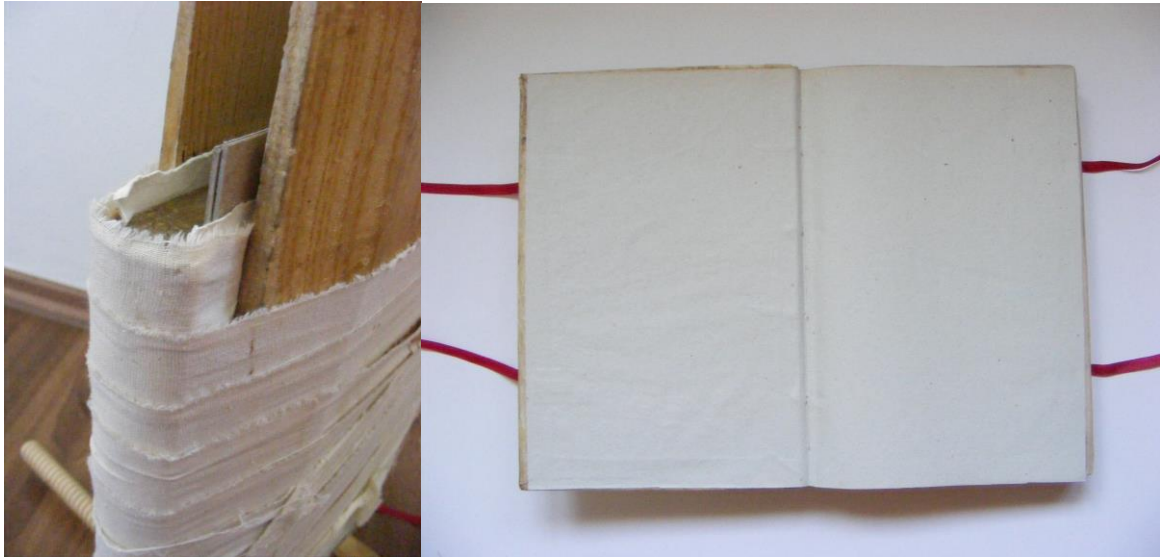
A XIX. századi, egészpapír átkötés nyomai

A XIX. századi előzék alól előkerült, korabeli kéziratos bejegyzés

A címlapon előkerült tulajdonosi bejegyzés és a kötőszalag előkerült maradáka

A régi gerinc visszahelyezése az új gerincre és a pótoló előzéklap

Nedves tisztítás előtt és után

A megtisztított első és hátsó táblák

Az elkészült kötet